

Badanie reakcji fasady w warunkach oddziaływania pożaru wewnętrznego

mł. bryg. mgr inż. poż. Andrzej Krauze
mł. ogn. pchor. inż. poż. Michał Mikke

AKADEMIA POŻARNICZA

Miejsce zatrudnienia: Instytut Inżynierii Bezpieczeństwa

Prowadzone zajęcia m.in.:

- Modelowanie Pożarów
- Teoria Pożarów
- Metodyka Badań Przyczyn Pożarów
- Stosowanie Narzędzi Inżynierii Bezpieczeństwa

STOWARZYSZENIE INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW POŻARNICTWA

Członek Zarządu Oddziału Stołecznego SITP

Kierownik Zespołu ds. Komputerowego Modelowania Zagrożeń przy SITP

Akademia Pożarnicza

Dane historyczne

Požary ścian zewnętrznych stanowią
od **1,3%** do **3%**
wszystkich pożarów budynków

Źródło:

White, N., Delichatsios, M., Ahrens, M., Kimball, A., 2013. *Fire hazards of exterior wall assemblies containing combustible components*. MATEC Web of Conferences, Nr 9, s. 02005

Akademia Pożarnicza

Konsekwencje pożaru elewacji

**26-piętrowy budynek biurowy „Xintiandi”
Tiencin, Chiny, 22 sierpnia 2023 roku**

**W działaniach brało udział:
~ 300 strażaków
~ 60 samochodów pożarniczych**

**Na szczęście nie odnotowano
ofiar śmiertelnych !!!**

Akademia Pożarnicza

Szeroki zakres metod badawczych

BS 8414 (Wielka Brytania)

NFPA 285 (USA)

Metody stosowane w Europie

Akademia Pożarnicza

Nazwa	Państwo	Skala	Ustawienie fasady	Ekspozycja termiczna	Paliwo
DIN 4102-20	Niemcy	Średnia	Dwie narożne ściany	Przez otwór	Palnik gazowy (propan) lub stos z drewnianych belek (30±1,5 kg)
LEPIR 2	Francja	Duża	Pojedyncza ściana	Przez otwór	Stosy drewnianych belek (całkowita masa dwóch stosów: 600 kg)
BS 8414	Wielka Brytania	Duża	Dwie ściany narożne	Przez otwór	Stos z drewnianych belek (400 kg)
Prüfbestimmung Für Aussenwandbekleidungs systeme	Szwajcaria	Duża	Pojedyncza ściana	Przez otwór	Stos z drewnianych belek (50 kg)
ÖNORM B 3800-5	Austria	Średnia	Dwie ściany narożne	Przez otwór	Stos z drewnianych belek (25 kg)
MSZ 14800-6	Węgry	Duża	Pojedyncza ściana	Przez otwór	Stos z drewnianych belek (650 kg)
SP Fire 105	Szwecja	Duża	Pojedyncza ściana	Przez otwór	Heptan (60 l)
ISO 13785	Czechy / Słowacja	Średnia / Duża	Dwie narożne ściany	Przez otwór	Propan lub heptan lub stos z drewnianych belek
Technical regulation A 2.2.1.5	Niemcy	Duża	Dwie narożne ściany	Przez otwór	Stos z drewnianych belek (200 kg)
Tekniikka opastaa 16	Finlandia	Duża	Pojedyncza ściana	Przez otwór	Stos z drewnianych belek

Źródło: opracowanie własne na podstawie Anderson, J., Boström, L., Chiva, R., Guillaume, E., Colwell, S., Hofmann, A., Tóth, P., 2020. *European approach to assess the fire performance of façades*. Fire and Materials, Nr 45(5), ss. 598-608

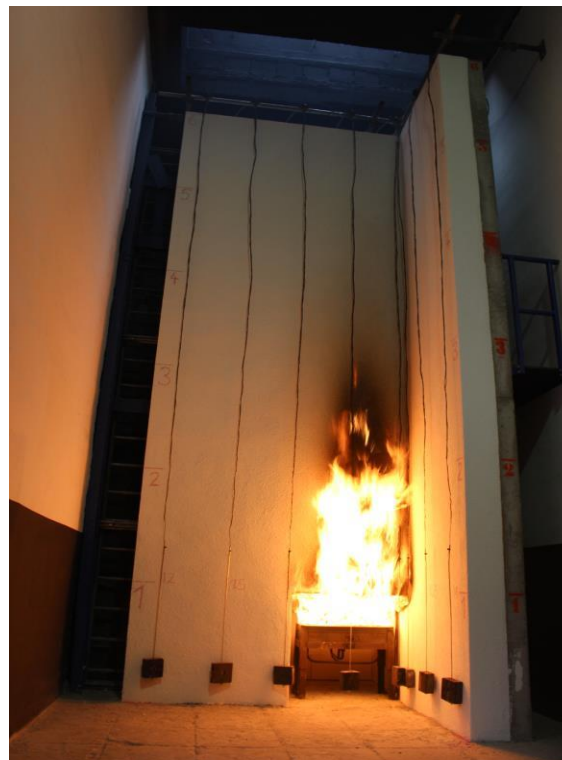
Prace nad europejską procedurą badawczą

Akademia Pożarnicza

BS 8414 (Wielka Brytania)

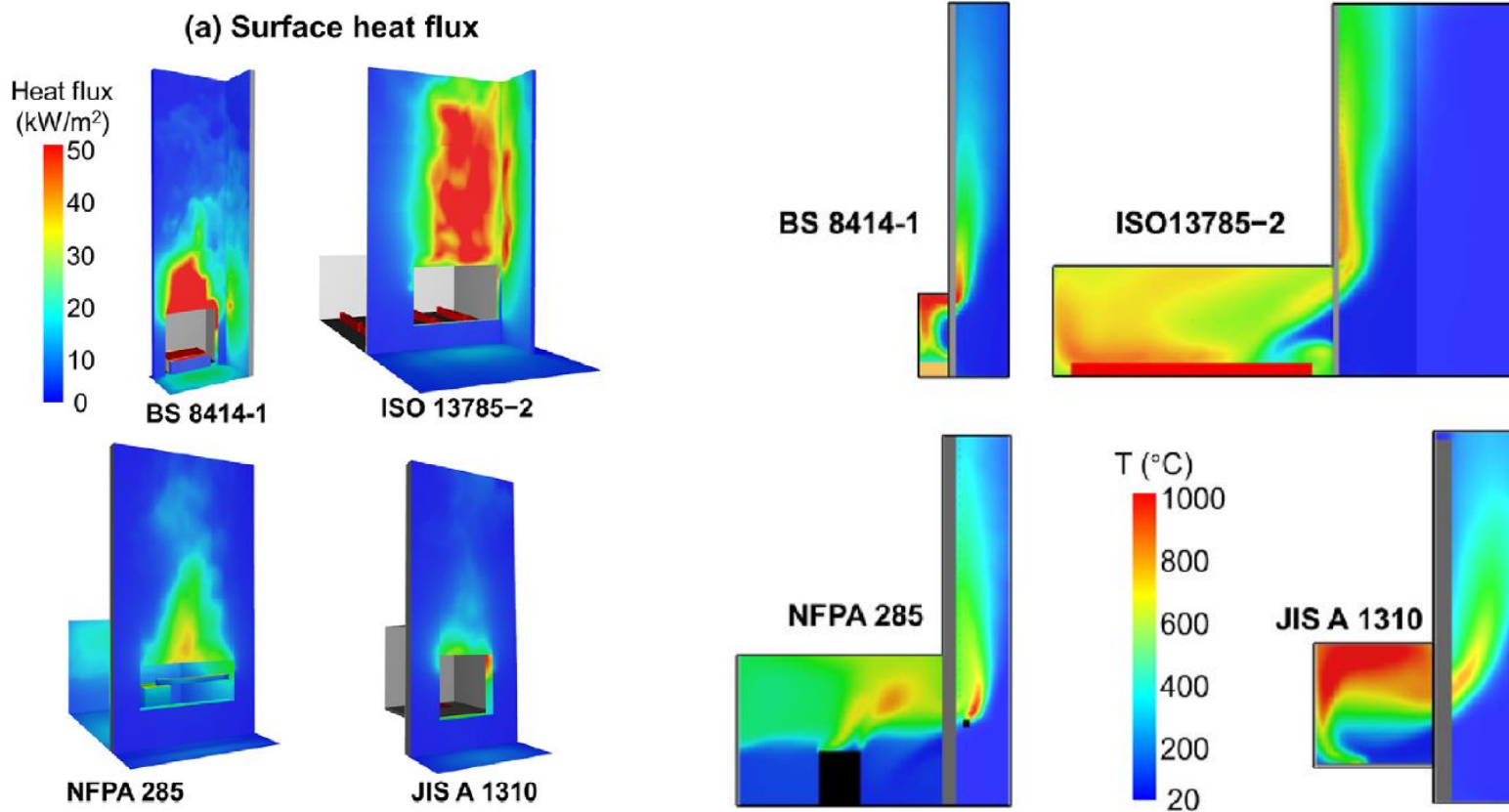
DIN 4102-20 (Niemcy)

Modelowanie procedur badania elewacji

Akademia Pożarnicza

Akademia Pożarnicza

Modele komputerowe w projektowaniu

**Główne obszary zastosowania
modeli komputerowych
w inżynierii bezpieczeństwa pożarowego...**

Modelowanie działania wentylacji pożarowej

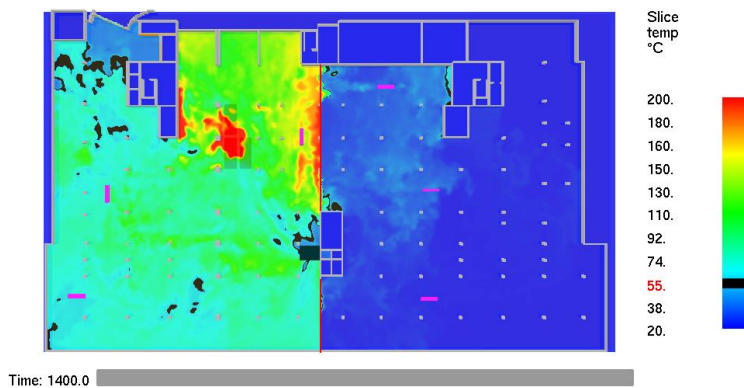
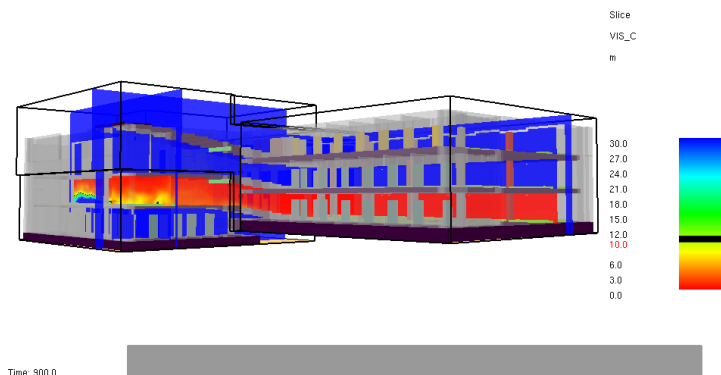
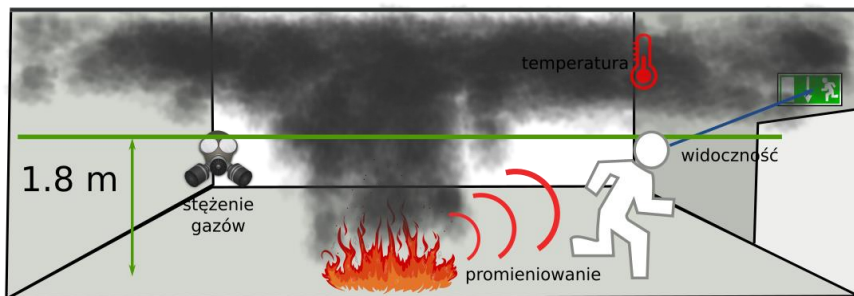
Akademia Pożarnicza

§ 270. Wymogi dotyczące instalacji wentylacji oddymiającej

1. Instalacja wentylacji oddymiającej powinna:

1) usuwać dym z intensywnością zapewniającą, że w czasie potrzebnym do ewakuacji ludzi na chronionych przejściach i drogach ewakuacyjnych nie wystąpi zadymienie lub temperatura uniemożliwiająca bezpieczną ewakuację;

Źródło: rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2002 nr 75 poz. 690, późn. zm.)

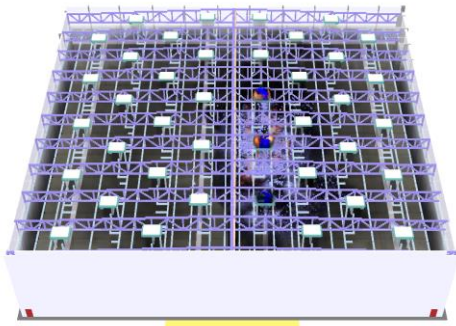

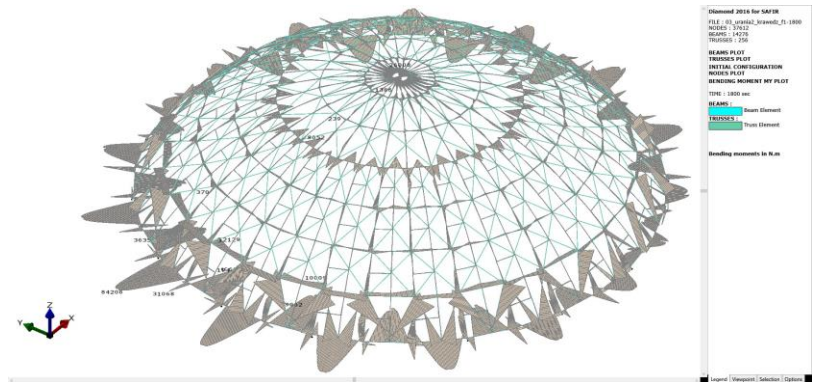
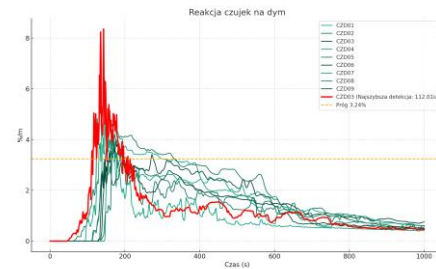
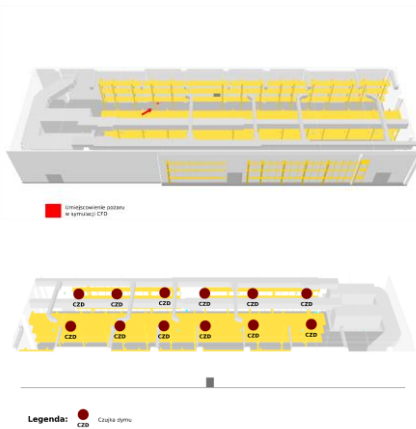
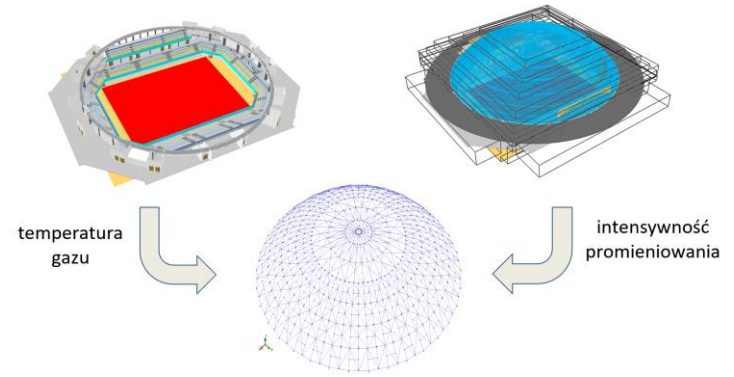
Obszary zastosowania modeli komputerowych

Akademia Pożarnicza

Urządzenia przeciwpożarowe

Wytrzymałość konstrukcji

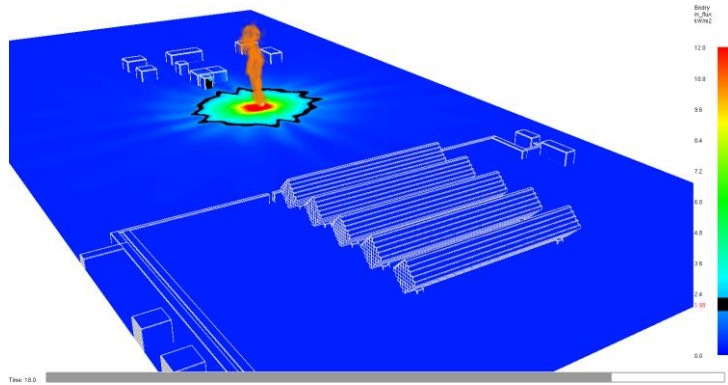

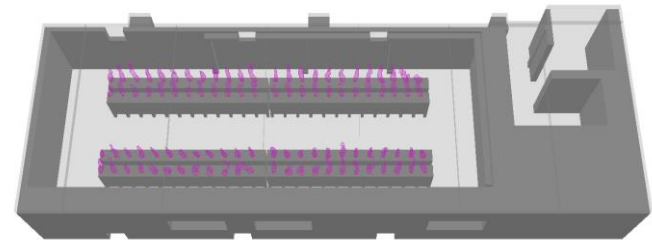
Obszary zastosowania modeli komputerowych

Akademia Pożarnicza

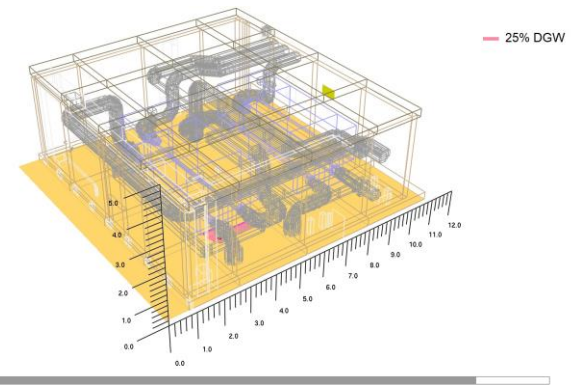
Modelowanie awarii przemysłowych

Atmosfery wybuchowe

Time: 50.03

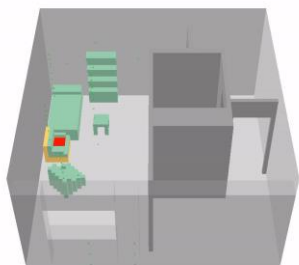

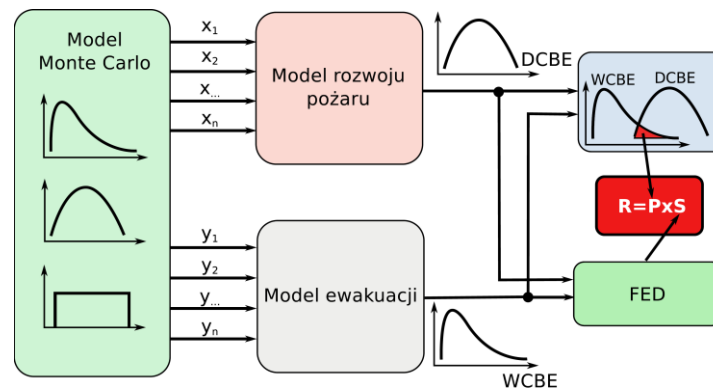
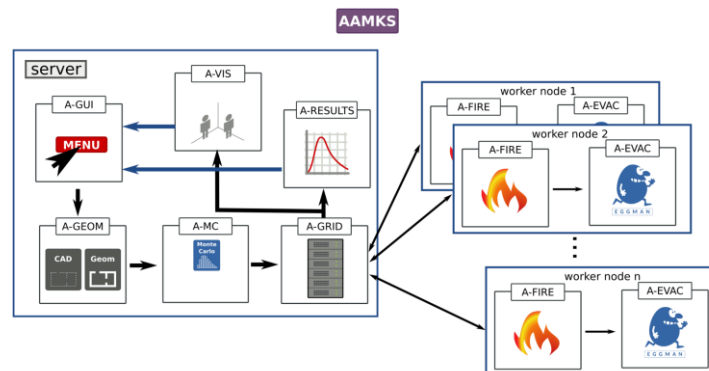
Obszary zastosowania modeli komputerowych

Akademia Pożarnicza

Analizy popożarowe

Modelowanie probabilistyczne

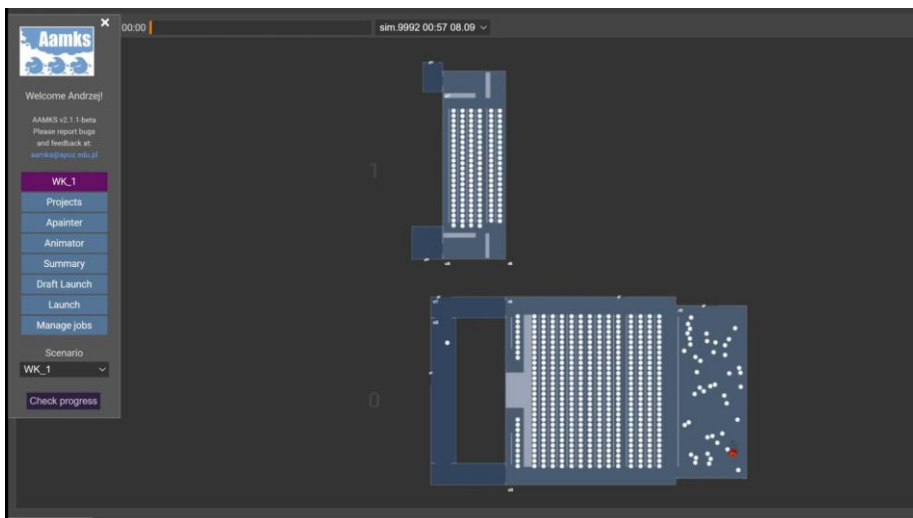
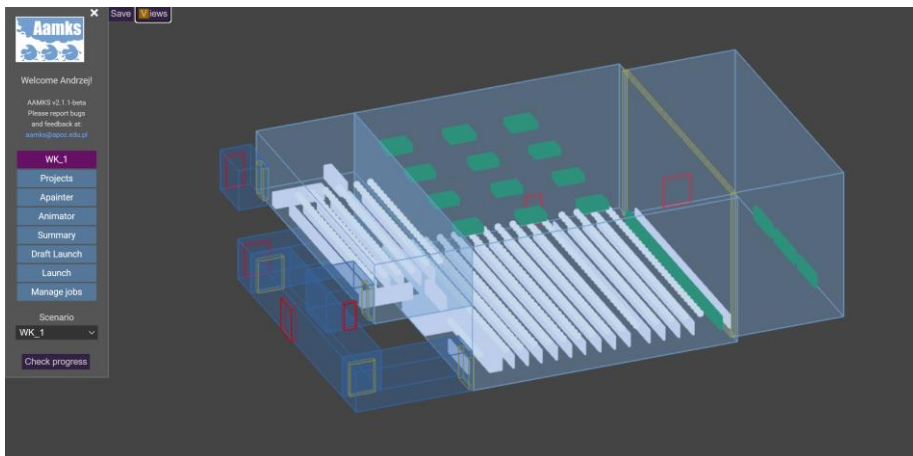

Modelowanie probabilistyczne pożaru i ewakuacji AAMKS – narzędzie rozwijane przez IIB APOż

Akademia Pożarnicza

Analiza ryzyka również jako narzędzie audytu obiektu w rękach inspektora ochrony przeciwpożarowej ?

Tak !! Powołujemy
Komitet Techniczny SITP
w sprawie opracowania
Poradnika Eksperta
Systemu Zarządzania
Ochroną Przeciwpożarową.

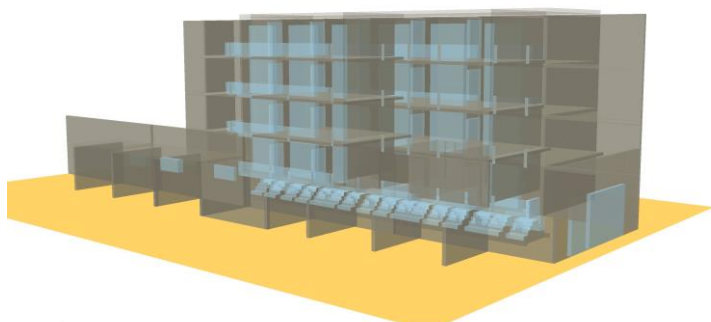

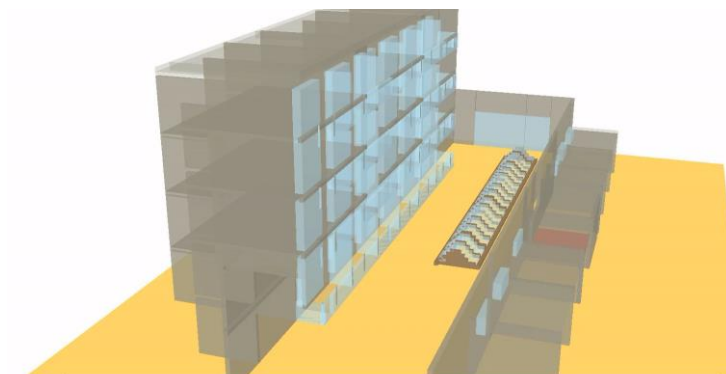
Modelowanie bezpiecznych odległości budynków

Akademia Pożarnicza

Oddziaływanie pożaru przez okno

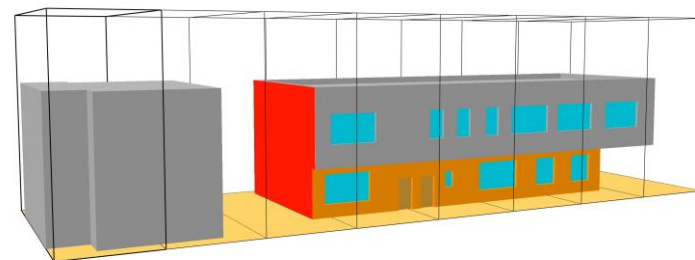

Time: 0.0

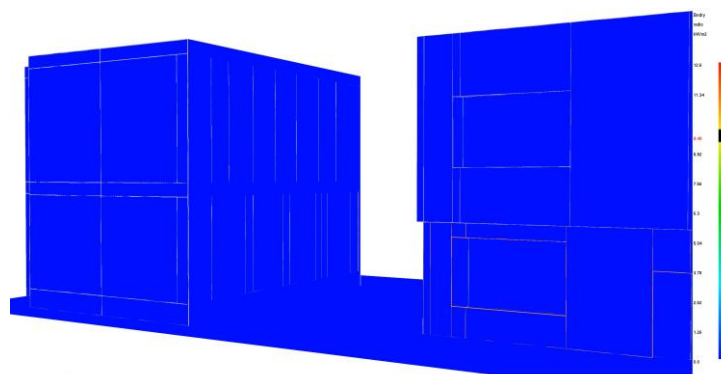

Time: 0.0

A co w przypadku pożaru elewacji ?

Time: 0.0

Time: 0.0

Akademia Pożarnicza

Następne wyzwanie inżynierskie i naukowe !

Wykorzystanie modeli komputerowych na potrzeby procesu związanego z klasyfikacją ogniową elementów budynku...

Modele komputerowe w badaniach ogniowych ?

Akademia Pożarnicza

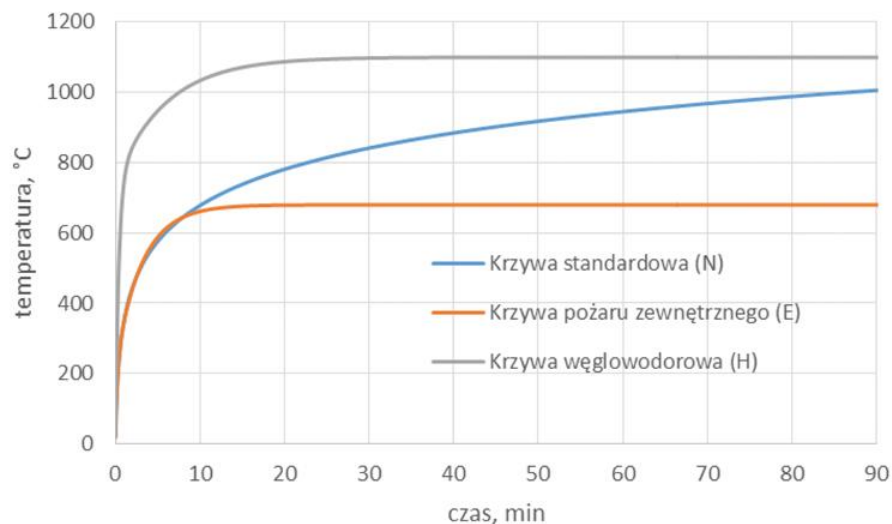
Wymagania narzucone przepisami

§ 225. Odpowiednie mocowanie okładzin elewacyjnych

Elementy okładzin elewacyjnych powinny być mocowane do konstrukcji budynku w sposób uniemożliwiający ich odpadanie w przypadku pożaru w czasie krótszym niż wynikający z wymaganej klasy odporności ogniowej dla ściany zewnętrznej, określonej w § 216 ust. 1, odpowiednio do klasy odporności pożarowej budynku, w którym są one zamocowane.

Źródło: rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2002 nr 75 poz. 690, późn. zm.)

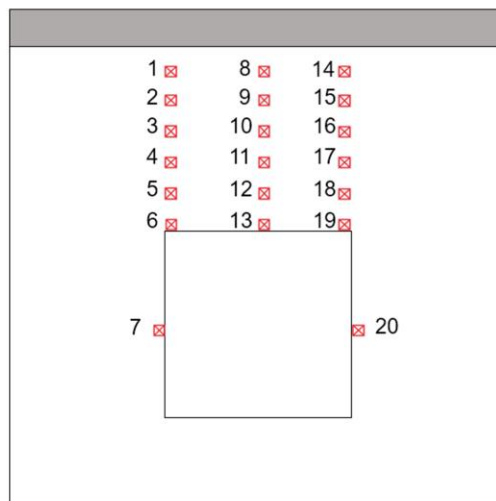
Scenariusze „pożaru umownego” – krzywe nominalne

Akademia Pożnicza

Piec do badań ogniowych ogrzewany według krzywej ISO 834

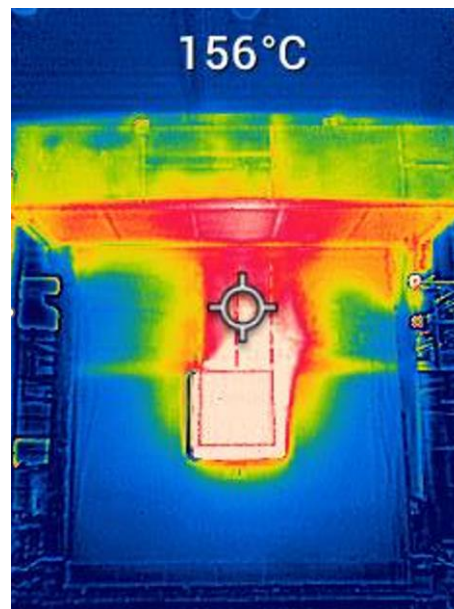
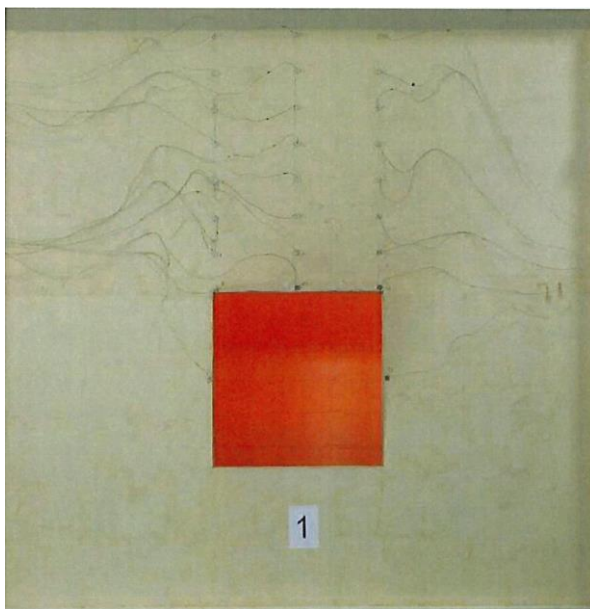

120 badań w piecu do badań ogniowych, w celu określenia ostatecznej grubości ściany elewacyjnej i wymiarów otworu

Akademia Pożarnicza

Wybór próby badawczej

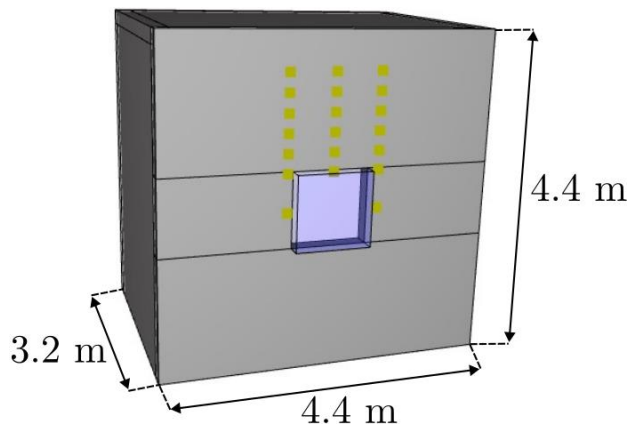

Wybrana próba ze ścianą o grubości 110 mm oraz wymiarem otworu 1 m x 1 m, posłużyła do walidacji komputerowego modelu CFD stanowiska badawczego

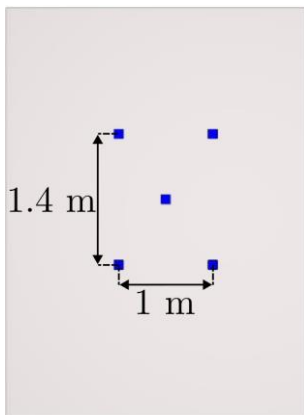

Akademia Pożarnicza

Model pieca ISO - model

Wymiary zewnętrzne pieca: 4,4 m x 4,4 m x 3,2 m
Rozmiar elementarnej komórki sieci obliczeniowej: 0,1 m
Odległość termopar od badanej ściany: 10 cm
Grubość ściany: 110 mm
Wymiary otworu: 1 m x 1 m

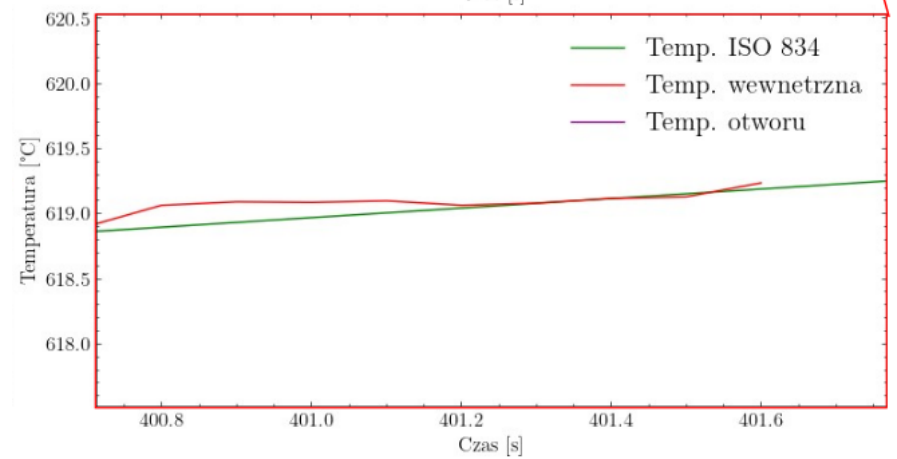
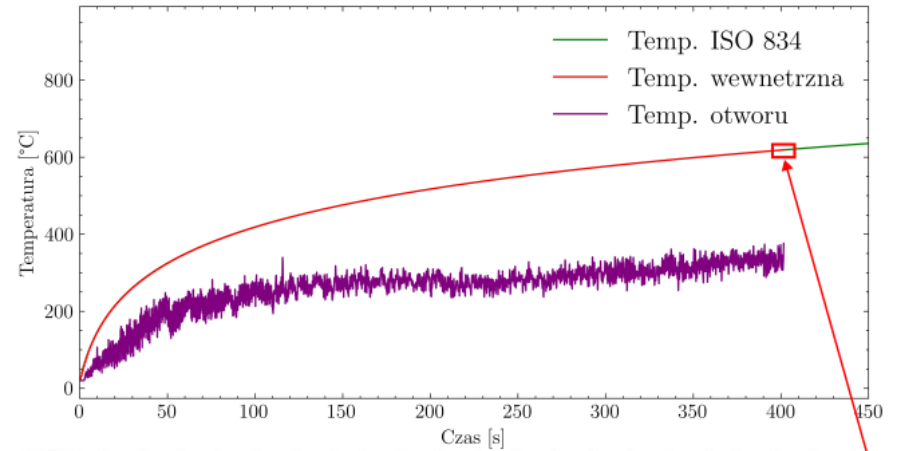
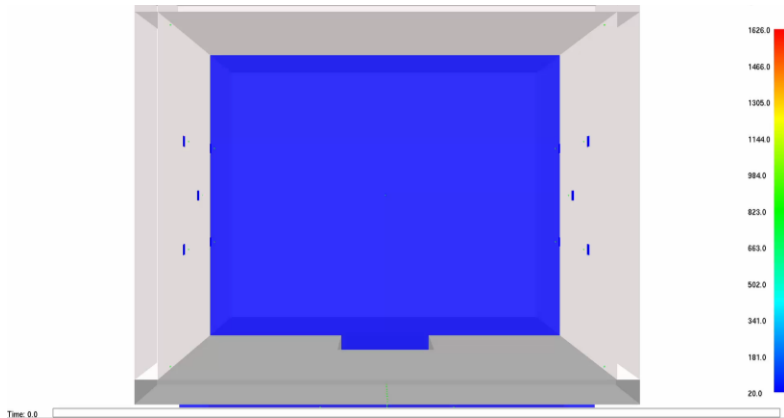
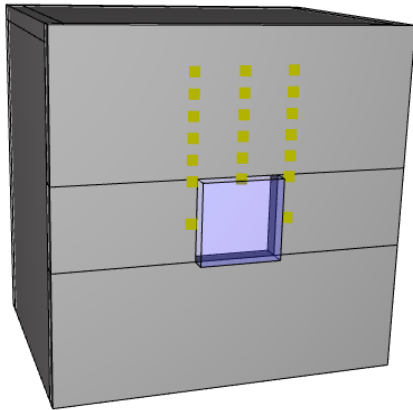

Liczba palników: 10
Wymiary geometryczne palnika: 0,1 m x 0,1 m
Średnica palnika: 0,09 m

Model pieca ISO – funkcja PID

Akademia Pożarnicza

Model pieca ISO – funkcja PID

Akademia Pożarnicza

W przyjętym modelu ilość substratów jest ustalana iteracyjnie w każdym kroku czasowym, przez regulator Proporcjonalno-Całkująco-Różniczkujący (PID, ang. Proportional-Integral-Derivative controller), zgodnie ze wzorem:

$$u(t) = K_p e(t) + K_i \int_0^t e(t) dt + K_d \frac{d_e(t)}{dt}$$

gdzie:

$u(t)$ – odpowiedź regulatora, [°C];

$e(t)$ – niedokładność regulacji, [°C];

K_p - wzmacnienie części proporcjonalnej, [-];

K_i - wzmacnienie części całkującej, [-];

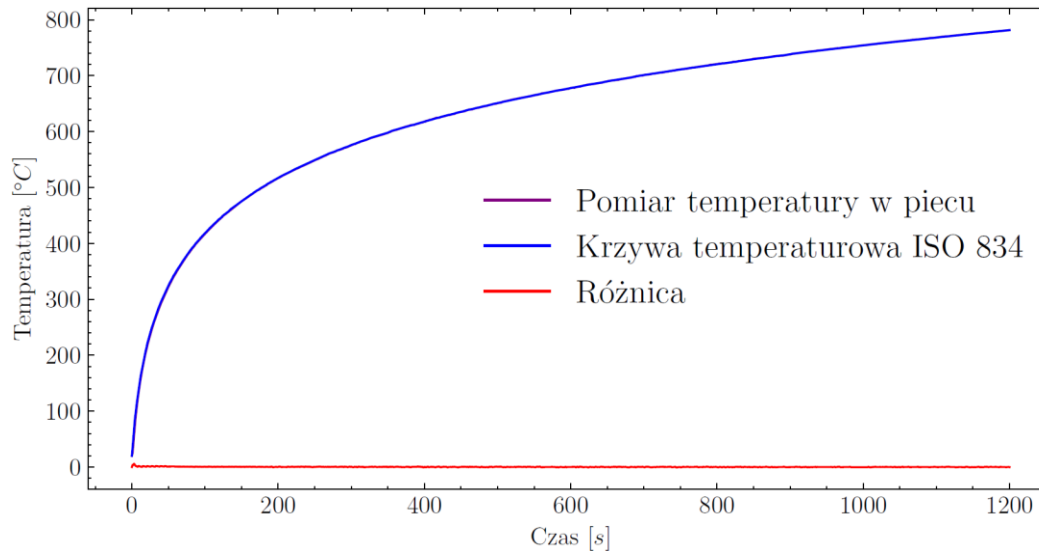
K_d - wzmacnienie części różniczkującej, [-].

Model pieca ISO – funkcja PID

Akademia Pożarnicza

Sprężenie zwrotne jest podstawą krzywej ISO 834 oraz objętościowego pomiaru temperatury wewnątrz pieca. W symulacji CFD zastosowano następujące nastawy: $K_p = 0.008$, $K_i = 0.008$, $K_d = 0.002$. Wartości nastaw ustalone zostały w sposób empiryczny.

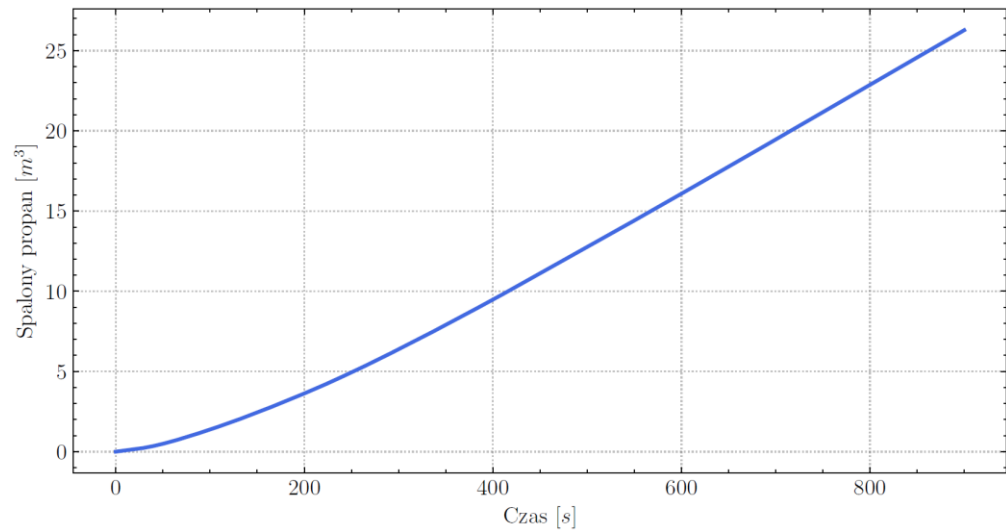
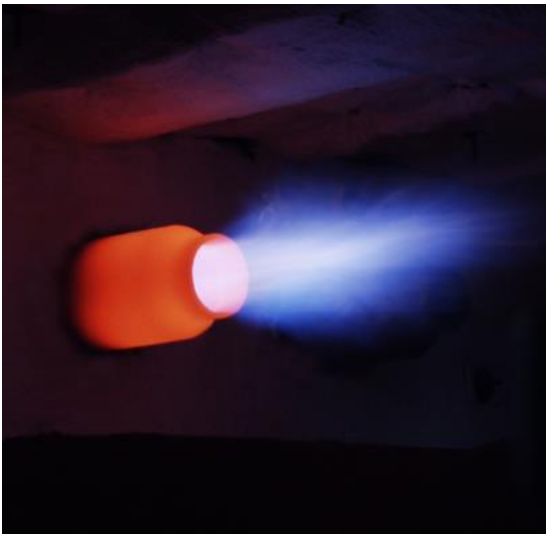

Model pieca ISO – ilość spalonego paliwa

Akademia Pożarnicza

Podczas trwania 20 minutowej symulacji CFD, spaleni uległo około 27 m^3 propanu, co było zgodne z pomiarem w badaniu.

Model pieca ISO – rozkład ciśnienia wewnątrz pieca

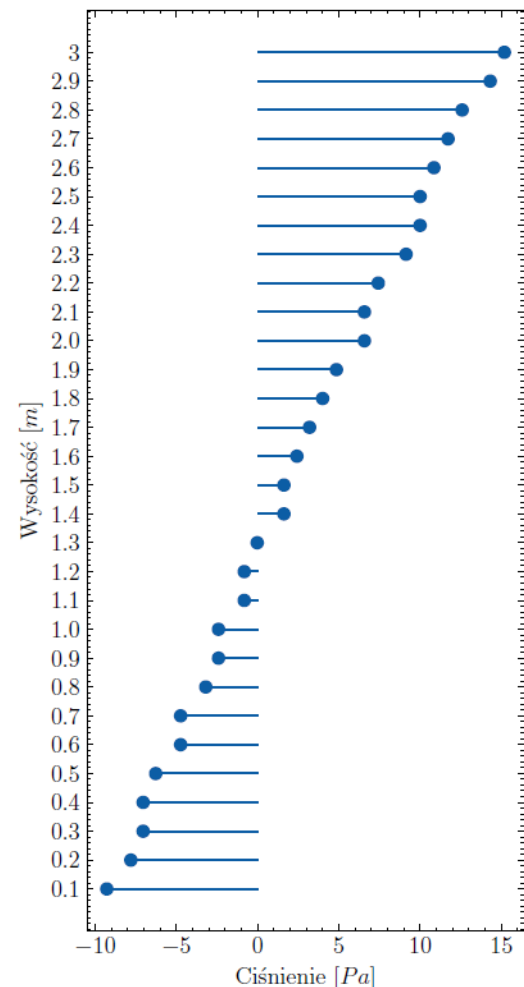
Akademia Pożaricza

W celu dokładnego zbadania rozkładu ciśnienia, wewnątrz badanego pieca umieszczono sieć czujników. Rozmieszczenia czujników wykonano z rozdzielczością 0,1 m.

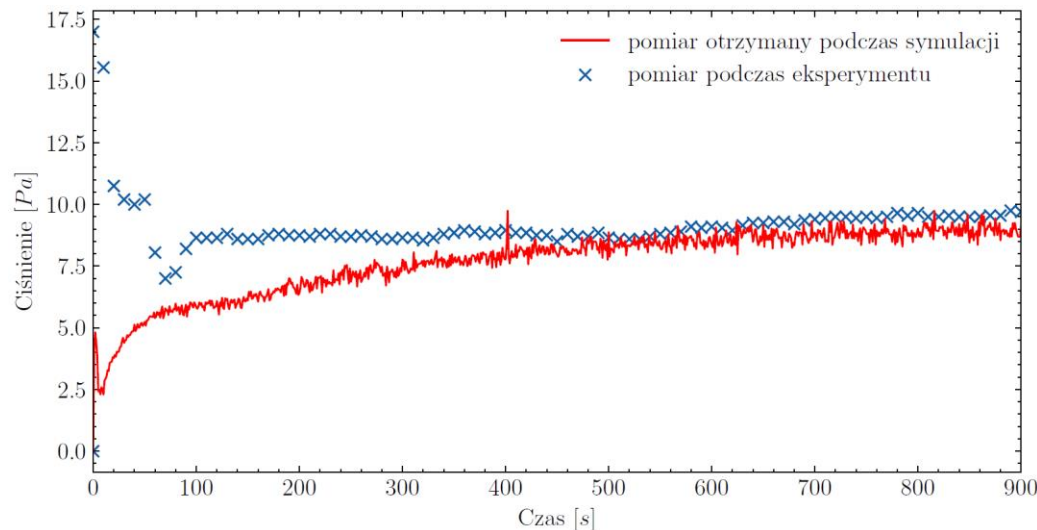
Rysunek A przedstawia profil ciśnienia wewnątrz pieca badawczego po 15 minutach symulacji CFD.

Rysunek B przedstawia porównanie wartości ciśnienia przy krawędzi otworu, zmierzonego w symulacji CFD oraz w badaniu fizycznym.

Rysunek A:

Rysunek B:

Model pieca ISO – adiabatyczna temperatura powierzchni

Akademia Pożarnicza

Porównania temperatur dokonano za pomocą adiabatycznej temperatury powierzchni (ang. adiabatic surface temperature). Wielkość ta reprezentuje strumień ciepła na powierzchni i analitycznie wyznaczona może zostać ze wzoru:

$$\varepsilon_p \left(\dot{q}''_{icn,rad} - \sigma_{sb} \cdot T_{AST}^4 \right) + h(T_{gas} - T_{AST}) = 0$$

gdzie:

T_{AST} - adiabatyczna temperatura powierzchni, [K];

$\dot{q}''_{icn,rad}$ - strumień ciepła padający na powierzchnię, [W/m²];

ε_p - współczynnik emisyjności powierzchni, [-];

h - współczynnik konwekcji, [W/(m²·K)];

T_{gas} - temperatura gazu otaczającego powierzchnię, [K];

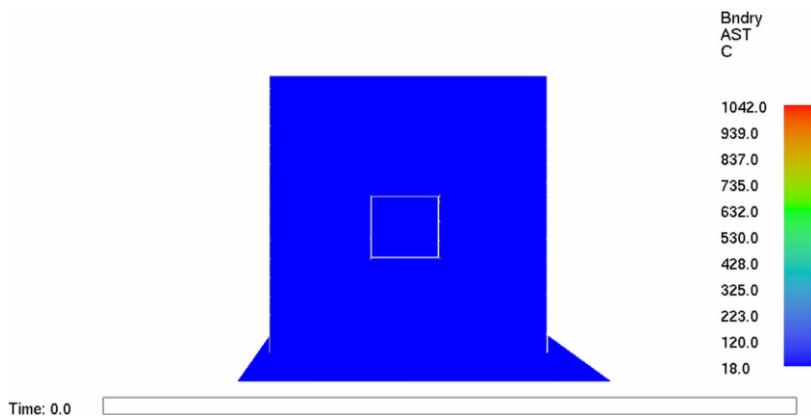
σ_{sb} - stała Stefana-Boltzmana, [W/(m²·K⁴)].

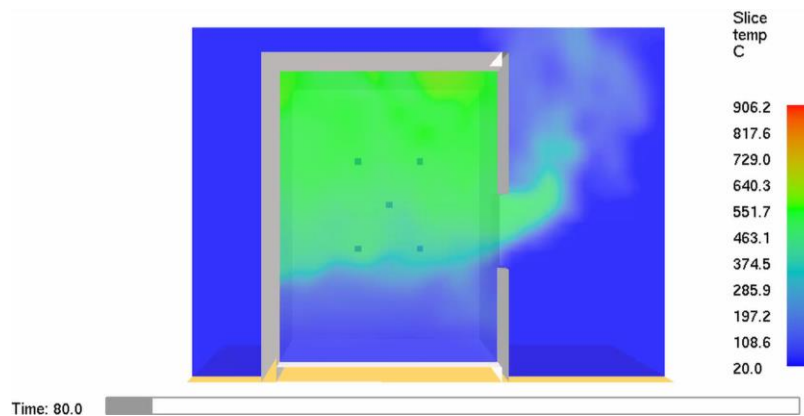
Model pieca ISO – wyniki oddziaływania temperaturowego

Akademia Pożarnicza

Widok frontu modelu pieca

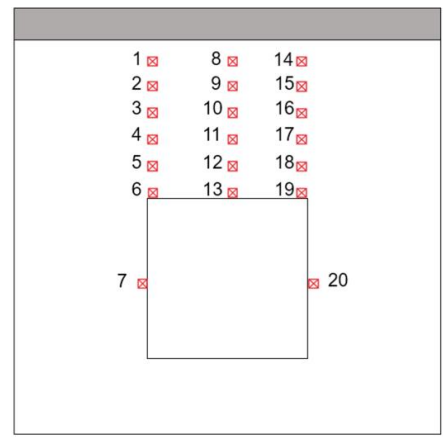
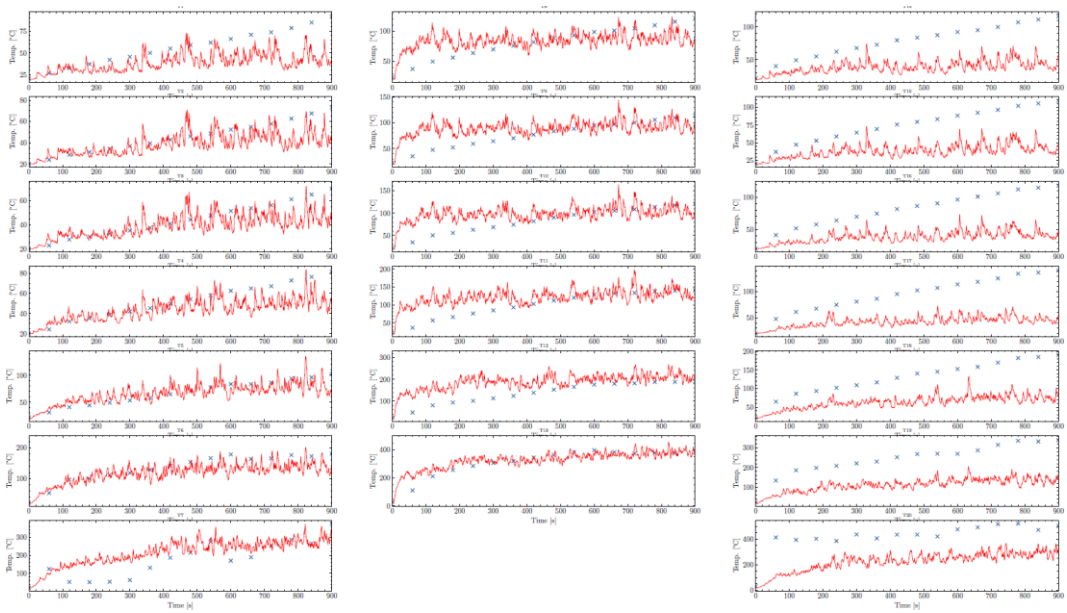
Widok profilu modelu pieca

Model pieca ISO – wyniki oddziaływania temperaturowego

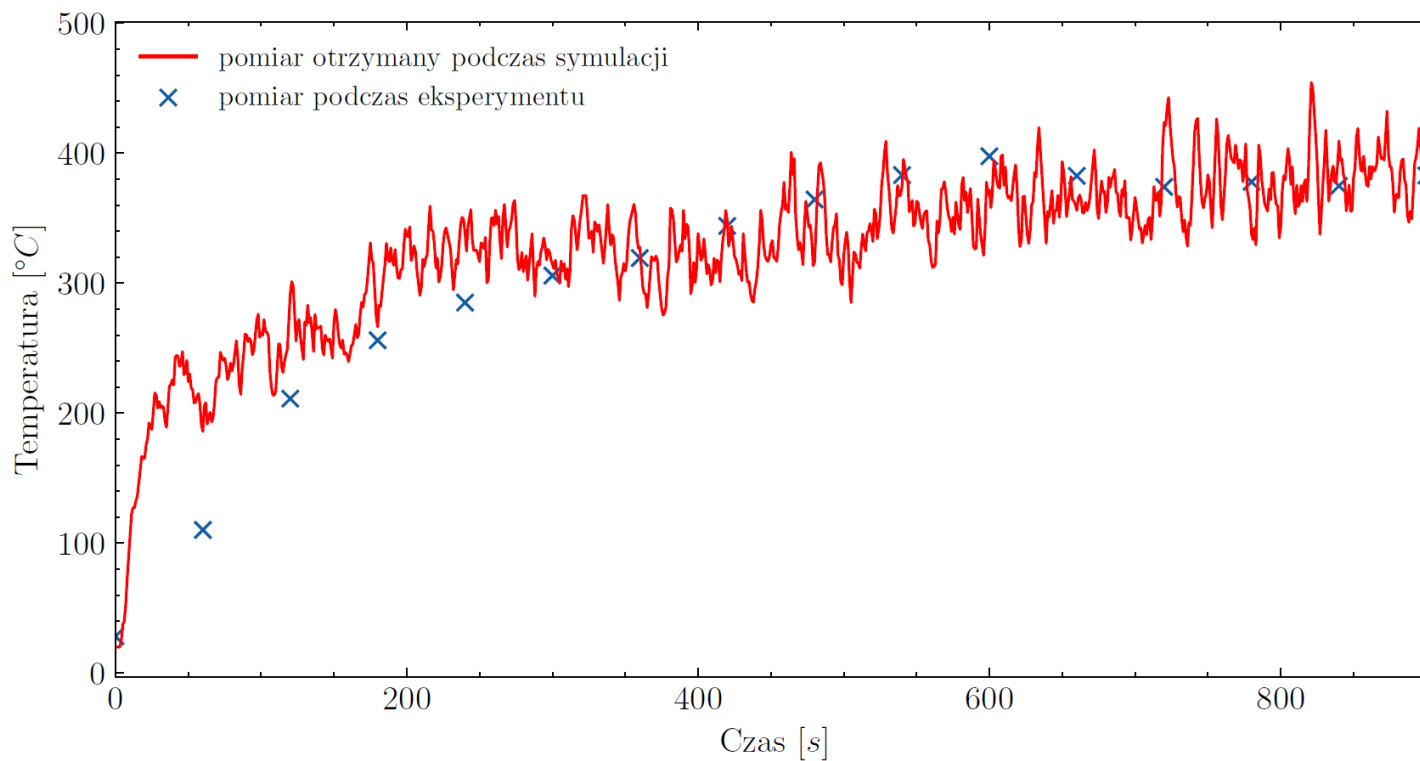
Akademia Pożnicza

Model pieca ISO – temperatura nad krawędzią otworu

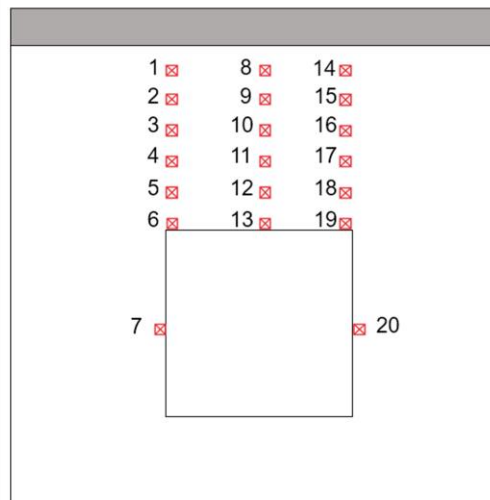
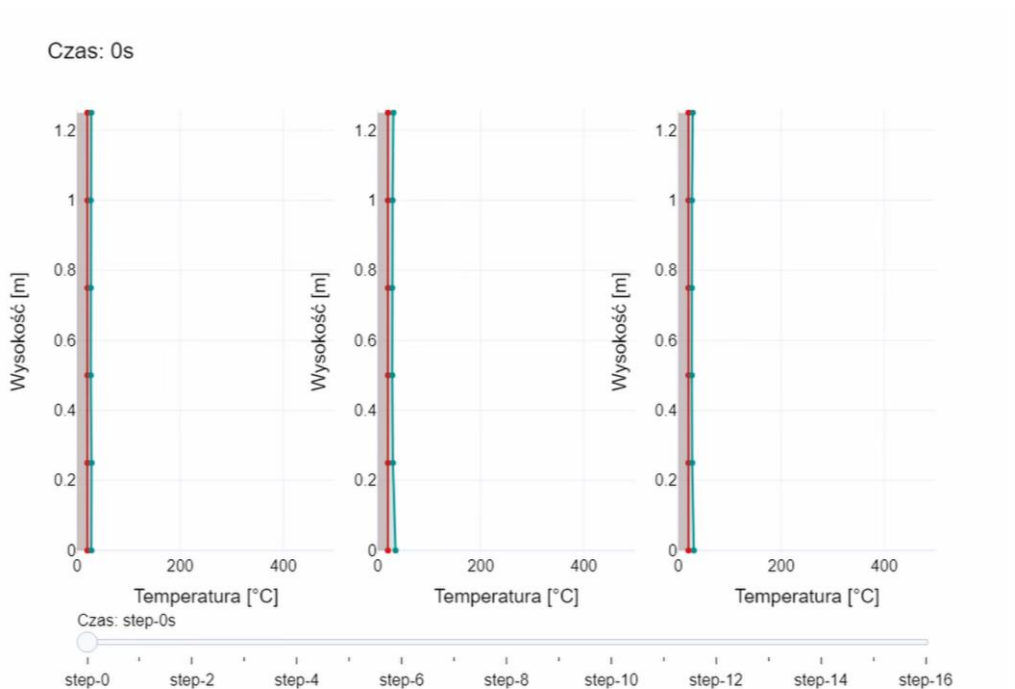
Akademia Pożarnicza

Model pieca ISO – wyniki oddziaływania temperaturowego

Akademia Pożarnicza

Akademia Pożarnicza

Model pieca ISO – błąd modelu

$$E_{max} = \frac{|t_c^{max} - t_e^{max}|}{t_e^{max}} \cdot 100\%$$

$$E_{mean} = \frac{\sum_{i=1}^{100} |\Delta t_c(i) - \Delta t_e(i)|}{\sum_{i=1}^{100} t_e(i)} \cdot 100\%$$

gdzie:

E_{max} - błąd maksymalny, [%];

E_{mean} - błąd średni, [%];

$\Delta t_c(i) = t_c(i) - t_c(0)$, [°C];

$\Delta t_e(i) = t_e(i) - t_e(0)$, [°C];

t_c^{max} - maksymalna temperatura w symulacji, [°C];

t_e^{max} - maksymalna temperatura zmierzona w trakcie eksperymentu, [°C];

$t_c(0)$ - początkowa wartość temperatury użyta w symulacji, [°C];

$t_e(0)$ - początkowa wartość temperatury użyta w symulacji, [°C];

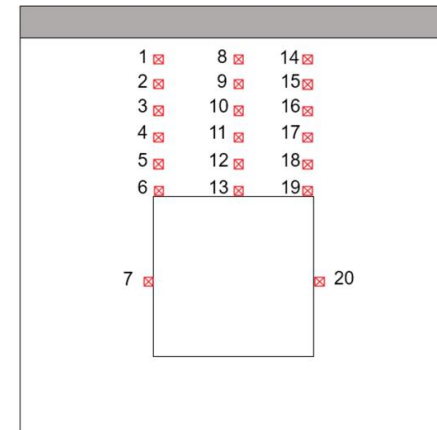
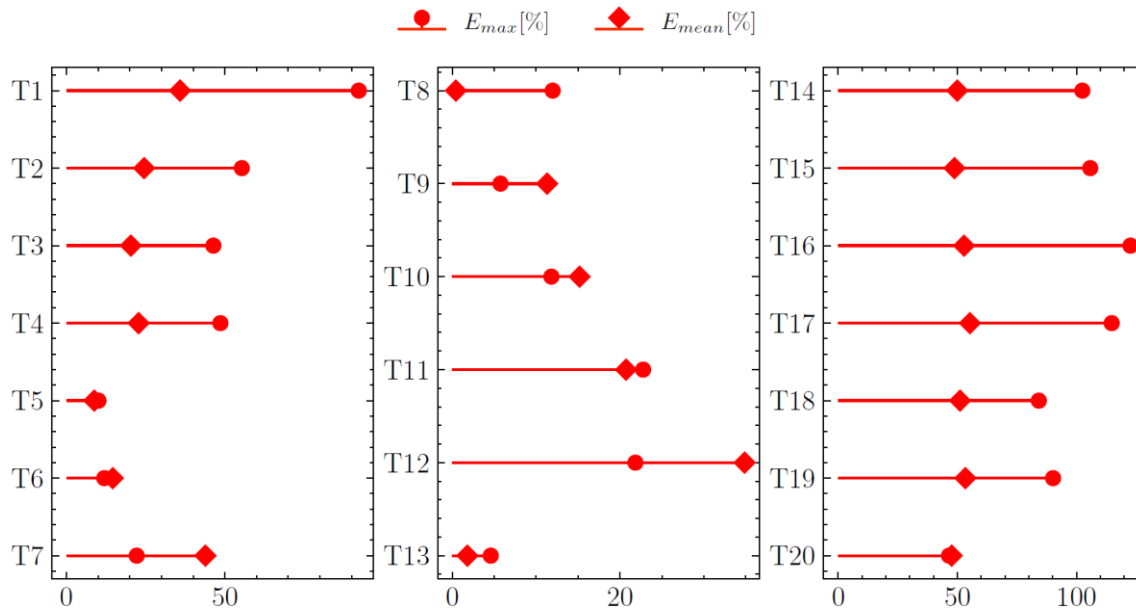
$t_c(i)$ - bieżąca wartość temperatury zmierzona w i-tym kroku symulacji, [°C];

$t_e(i)$ - bieżąca wartość temperatury zmierzona w i-tym kroku eksperymentu, [°C].

Model pieca ISO – błąd modelu

Akademia Pożarnicza

Akademia Pożarnicza

Podsumowanie i wnioski

Przeprowadzone badania dowiodły, że zaproponowana metoda symulacji CFD jest skuteczna w przewidywaniu oddziaływań termicznych na elewacje budynków, co potwierdzają wyniki uzyskane w analizach porównawczych.

Opracowane symulacje komputerowe mogą stanowić cenne narzędzie wspomagające proces projektowania i analizy elementów konstrukcyjnych w warunkach pożaru, a także mogą być podstawą do dalszego rozwoju w tym obszarze.

Potrzeba kolejnych badań...

Akademia Pożarnicza

Badania eksperymentalne cech pożarowych paneli fotowoltaicznych w montażu fasadowym

Akademia Pożarnicza

Wyniki badań opublikowane w:

Krauze, A., Kowalski, W., Łukaszczuk, P., Szarycki, A. Experimental Study on Fire Behaviour of PV Panels as an Element of Façade. [w:] McNamee, R., Anderson, J. (red.), Proceedings of FSF 2024, 4th International Symposium on Fire Safety of Facades, 10-12 June 2024, Lund, Sweden, ss. 137-147.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych w laboratorium GryfitLab.

DZIĘKUJĘ ZA WYSŁUCHANIE

mł. bryg. mgr inż. Andrzej Krauze

Instytut Inżynierii Bezpieczeństwa Akademii Pożarniczej

[mail: akrauze@apoz.edu.pl](mailto:akrauze@apoz.edu.pl)

ZAPRASZAMY DO AKADEMII POŻARNICZEJ !

VII WARSZTATY SZKOLENIOWE
„PROJEKTOWANIE WENTYLACJI POŻAROWEJ”
oraz Szkolenie Rzecznawców do Spraw Zabezpieczeń Przeciwożarowych

źródło: Oficjalny Profil Facebook Akademii Pożarniczej

23-24 października, www.24-5.sem.sitp.org.pl